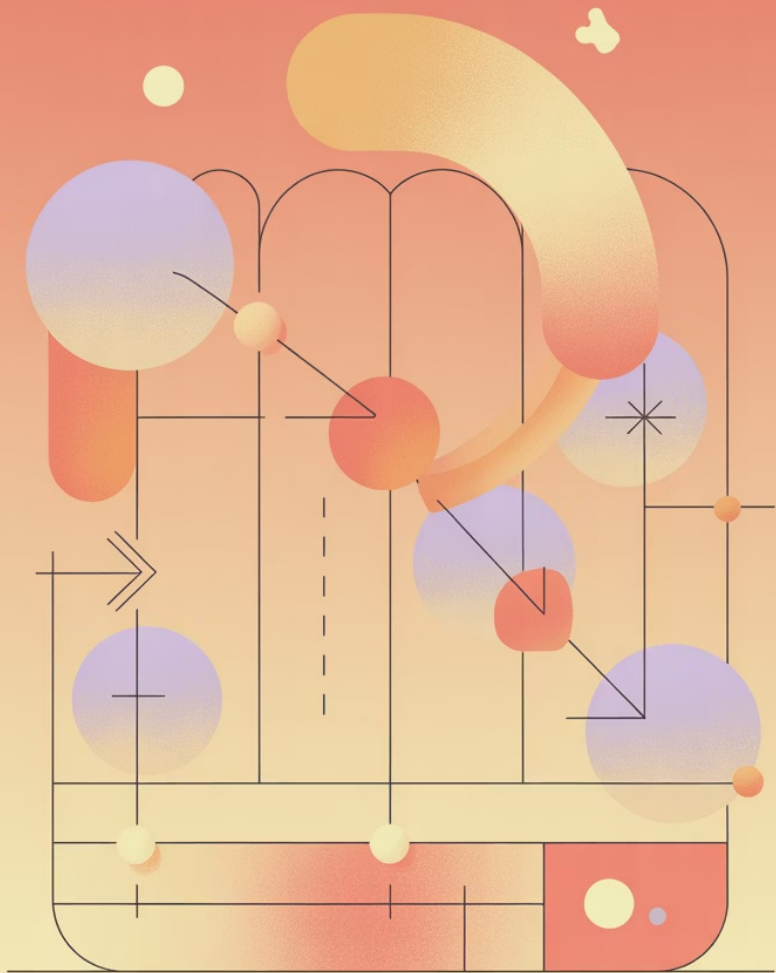

Закон збереження енергії у механічних і теплових процесах

Коефіцієнт корисної дії нагрівника

Фізика, 8 клас

Що таке закон збереження енергії?

Основний принцип

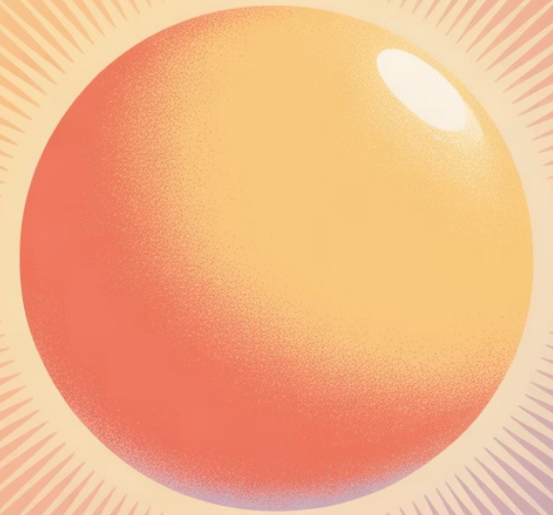
Енергія не виникає і не зникає, вона лише переходить з однієї форми в іншу

Замкнена система

Загальна кількість енергії у замкненій системі залишається незмінною

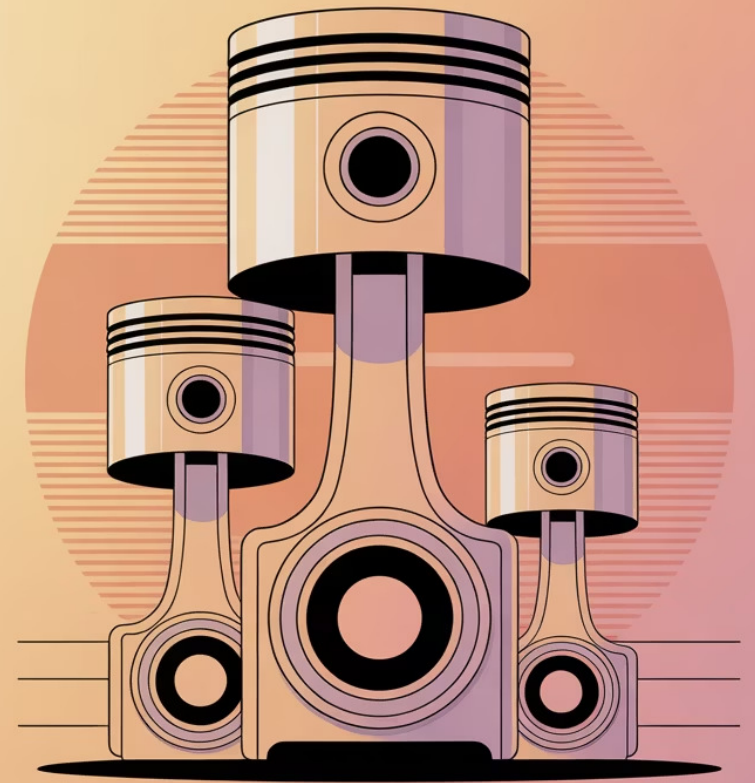
Практичний приклад

Механічна робота перетворюється на тепло, і навпаки — це закон природи

Двигун внутрішнього згоряння

Поршневий механізм демонструє ідеальний приклад перетворення теплової енергії палива у механічну роботу руху поршня та обертання колінчастого валу.

Перший закон термодинаміки у простих словах

Зміна внутрішньої енергії

Внутрішня енергія системи може змінюватися двома способами: через отримання або віддачу тепла та виконання роботи.

Математична формула

$\Delta U = Q - A$, де ΔU — зміна внутрішньої енергії, Q — отримане тепло, A — виконана робота.

Фізичний зміст

Якщо система отримує тепло, її внутрішня енергія зростає. Якщо виконує роботу — внутрішня енергія зменшується.

Коефіцієнт корисної дії (ККД) нагрівника

01

Визначення ККД

ККД визначає, яка частка спожитої енергії перетворюється у корисну роботу або тепло, що ми хочемо отримати.

02

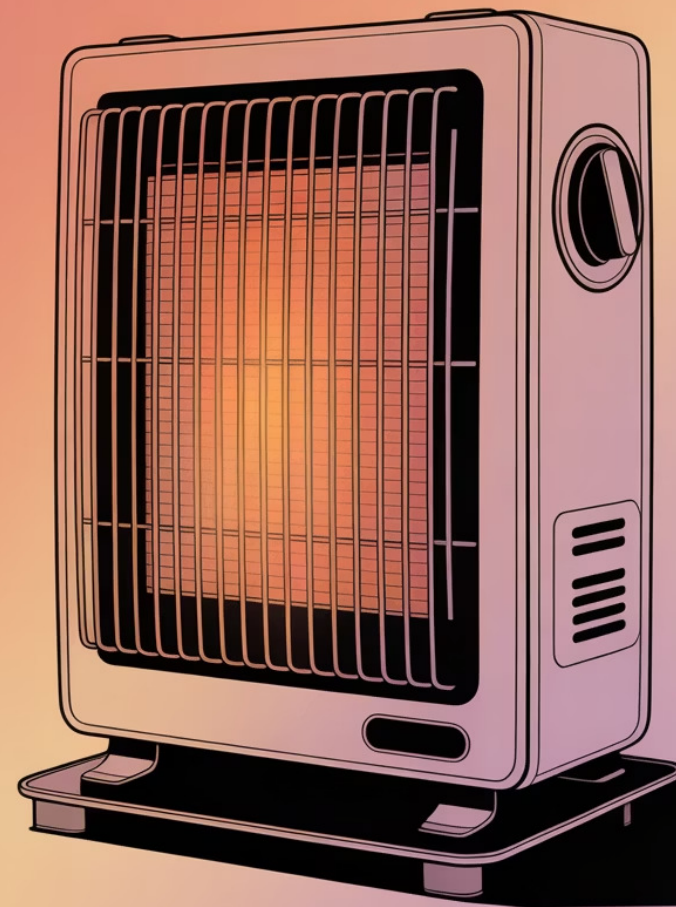
Формула розрахунку

$$\eta = (Q_{\text{корисна}} / Q_{\text{витрачена)}) \times 100\%$$

03

Практичний приклад

Електричний нагрівач з ККД 90% означає, що 90% електроенергії перетворюється безпосередньо у потрібне нам тепло.

Чому ККД ніколи не дорівнює 100%?

Неминучі втрати

Частина енергії завжди втрачається у вигляді непотрібного тепла, звукових коливань (шуму) та енергії на подолання тертя.

Другий закон термодинаміки

Фундаментальний закон природи забороняє ідеальне перетворення енергії без будь-яких втрат у навколишнє середовище.

Реальність проти ідеалу

Усі реальні пристрої та механізми завжди мають енергетичні втрати — це неминуча властивість фізичного світу.

Приклад розрахунку ККД нагрівника

1 Вихідні дані

Нагрівач споживає 1000 Дж електричної енергії з мережі

2 Корисна енергія

Віддає корисного тепла для нагрівання 850 Дж

3 Обчислення ККД

$$\eta = (850 / 1000) \times 100\% = \mathbf{85\%}$$

4 Висновок

15% енергії втрачено на непродуктивні втрати

Значення закону збереження енергії у житті

Економія ресурсів

Економія енергії — важливий і відповідальний крок до збереження природних ресурсів нашої планети для майбутніх поколінь.

Вибір ефективних приладів

Розуміння поняття ККД допомагає свідомо вибирати енергоефективні побутові прилади та техніку.

Сучасні технології

Відновлювані джерела енергії і передові технології постійно підвищують ефективність використання енергетичних ресурсів.

Підсумок

Фундаментальний закон

Закон збереження енергії — незаперечна фізична істина, що діє скрізь у Всесвіті

Постійні перетворення

Механічна і теплова енергія безперервно перетворюються одна в одну

Показник ефективності

Коефіцієнт корисної дії показує реальну ефективність перетворення енергії

Практичне застосування

Знання цих понять допомагає раціонально і свідомо використовувати енергію щодня

Запам'ятайте: енергія не зникає безслідно, вона лише змінює свою форму!